

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Haldy na Kladensku - fauna

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0950
Kódování materiálu	VY_32_INOVACE_dej2_uhl13
Označení materiálu	uhl13_fauna.pdf
Název školy	Gymnázium Kladno
Autor	PaedDr. Zuzana Vlčková
Anotace	Výukový materiál seznamuje žáky s původem hald a s živočichy, kteří žijí na haldách v různém stadiu jejich osídlování.
Předmět	Dějepis, biologie, estetická výchova výtvarná
Tematická oblast	Těžba uhlí na Kladensku
Téma	Uhlí na Kladensku
Očekávané výstupy	Žák umí vysvětlit původ hald (odvalů) a způsob jejich využití d současné době. Umí dát příklady živočichů vyskytujících se na haldách.
Klíčová slova	Těžba, halda, odval, sukcese, fauna
Druh učebního materiálu	Dokument pro samostatnou práci žáků
Ročník	6 - 9
Cílová skupina	Nižší stupeň osmiletého gymnázia, druhý stupeň základní školy
Ověřeno	12.06.2014, O3

Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora

Literatura:

[1] KOLEKTIV AUTORŮ. *DOBÝVÁNÍ UHLÍ NA KLADENSKU: (historie kladensko-slánsko-rakovnické pánve)*. Ostrava: OKD, a.s., Ostrava, 2006.

[2] *HALDY/ARIZONA: Pozůstatky důlní činnosti v okolí Kladna: Dobře nebo špatně? Katalog výstavy*. Kladno: Statutární město Kladno, 1983.

[3] GREMLICA, Tomáš, Václav CÍLEK, Vladimír VRABEC, Anna LEPŠOVÁ, Vít ZAVADIL a Ondřej VOLF. *Industriální krajina a její přirozená obnova*. Praha: Novela bohémica, 2013.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Haldy na Kladensku - fauna

Kladenské haldy – FAUNA (soubor jednotlivých druhů ŽIVOČICHŮ)

Halda (odval) – z německého slova die Halde – hromada, násyp

Hromady materiálu vyvezeného z dolů po vytřídění uhlí, vyskytuje se zde také odpadový materiál vznikající z doprovodných technologií při těžbě (škvára, popílek), často také odpadová suť a další druhy odpadového materiálu.

Po ukončení těžby na Kladensku byl proveden zoologický průzkum na odvalech, které zůstaly nerozvezeny a na které se na základě sukcese vrátil bohatý život.

Sukcese je proces postupného zarůstání volných stanovišť, která jsou následně osidlována různými živočišnými druhy.

Průzkum se týkal především obratlovců.

Z bezobratlých živočichů byly sledováni motýli, kteří jsou významnými bioindikátory (ukazatelé kvality životního prostředí).

Největší druhová různost byla nalezena na odvalech Dolu Kladno, Max, Ronna, Ferdinand, Theodor a Vítek.

Byli mezi nimi i chráněné druhy – soumračník slézový, soumračník skořicový, ostruháček trnkový, modrásek podobný, otakárek fenyklový.

Obratlovci

Z nalezených 111 druhů jsou některé ohrožené, jiné silně ohrožené a několik dokonce kriticky ohrožených (např. skokan skřehotavý, luňák červený nebo orel mořský).

Zvláště chráněné druhy:

Obojživelníci – mlok skvrnitý, čolek horský, čolek obecný, ropucha obecná, ropucha zelená, skokan skřehotavý, skokan štíhlý.

Plazi – ještěrka obecná, slepýš křehký, užovka obojková.

Ptáci – bělořit šedý, bramborníček černohlavý, čáp bílý, datel černý, jestřáb lesní, kavka obecná, koroptev polní, krahujec obecný, krkavec velký, krutihlav obecný, křepelka polní, luňák červený, moták pochop, orel mořský, pěnice vlašská, poštolka rudonohá, slavík obecný, ťuhák obecný, včelojed lesní, vlaštovka obecná, žluna šedá, žluva hajní.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Savci – veverka obecná.

Sukcese obratlovců je vázána na vývoj vegetace.

Plochy bez vegetace nebo s velmi chudou vegetací jsou osidlována na kladenských haldách nejprve bělořitem šedým, kulíkem říčním a ropuchou zelenou.

V dalším stadium, kdy je kryt již vytvořen, ale je chudý, se objevuje bramborníček černohlavý, skřivan polní, ještěrka obecná, králík divoký.

Skladba obratlovců se s měnícím se porostem se rozrůžňuje. Některé druhy postupně haldy opouštějí, jiné nastupují.